

POSTANOWIENIE

21 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 21 stycznia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. O.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 12 marca 2025 r., I ACa 1034/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[PG]

UZASADNIENIE

Powódka – A. O., pozewem z 5 stycznia 2015 r. wniosła o zasądzenie od pozwanego – P. Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na jej rzecz następujących kwot: 838.000, 00 zł z ustawowymi odsetkami odpowiednio od kwot: 545.000 zł od dnia 5 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz (po modyfikacji) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; 293.000 zł

od dnia następnego po dniu wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem dalszego zadośćuczynienia za szkodę na osobie powódki doznaną w wypadku z dnia 20 lutego 1996 r.; 1.878 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2005 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za koszty turnusu rehabilitacyjnego. Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz skapitalizowanej za okres od lipca 2010 r. do stycznia 2015 r. renty na zwiększone potrzeby w łącznej kwocie 126.525 zł z ustawowymi odsetkami od kwot wskazanych jak w pozwie; zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki renty miesięcznej na przyszłość z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 2.290,00 zł (ponad wypłaconą dobrowolnie przez pozwanego w chwili obecnej rentę w kwocie 200 zł) miesięcznie poczynawszy od miesiąca lutego 2015 r., płatną w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat; zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki skapitalizowanej renty o charakterze wyrównawczym za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 stycznia 2015 r. w kwocie 13.283,85 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty; zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki renty miesięcznej na przyszłość o charakterze wyrównawczym w kwocie 666,66 zł poczynawszy od miesiąca lutego 2015 r., płatną do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, ustalenie odpowiedzialności pozwanego za następstwa obrażeń doznanych przez powódkę w dniu 20 lutego 1996 r., które mogą się ujawnić w przyszłości. Tytułem uzasadnienia żądania pozwu, działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, powódka wskazała, że jest ofiarą wypadku komunikacyjnego z dnia 20 lutego 1996 r., do którego doszło w P., a którego sprawca – G. P. kierując samochodem osobowym marki [...] i będąc w stanie nietrzeźwości stracił panowanie nad samochodem w czasie manewru wyprzedzania innych pojazdów, czym doprowadził do wypadku, w którym ucierpiała powódka wraz z rodziną - był ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy i kierowców pojazdów mechanicznych w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Wskazała także, że sprawca został skazany prawomocnym wyrokiem w sprawie karnej za popełnione

przestępstwo polegające na spowodowaniu przedmiotowego wypadku. Podkreśliła, iż w dniu wypadku komunikacyjnego, w którym uczestniczyła też jej rodzina, była niemowlęciem (11 miesięcy), a wskutek wypadku doznała bardzo poważnego urazu uogólnionego oraz urazu mózgowo – czaszkowego i od tego czasu była wielokrotnie hospitalizowana z powodu ujawniających się następstw powyższego zdarzenia. Wskazała również, że skutki obrażeń w zasadniczy sposób wpłynęły także na jej rozwój intelektualny oraz zdolność uczenia się, a w 2005 roku stwierdzono u niej upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim będące najprawdopodobniej skutkiem przebytego urazu mózgu. Podała też, że w 2013 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, iż powódka jest całkowicie niezdolna do pracy, co skutkowało przyznaniem renty socjalnej w kwocie 610,33 zł netto, podwyższonej do kwoty 619,50 zł netto. Dodała, że pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność i ostatecznie, w zakresie zadośćuczynienia wypłacił, powódce łączną kwotę 55.000 zł. Pozew skierowany przeciwko P. S.A. w W. był przez powódkę następnie wielokrotnie modyfikowany, w tym rozszerzany.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa, stwierdzając, między innymi, iż w ramach przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego, ustalono, że doznała ona trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości trzydziestu procent. Według pozwanego wypłacone dotychczas powódce zadośćuczynienie powinno było w pełni rekompensować doznaną przez nią krzywdę. Odrębnie pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń powódki. Odnosząc się do roszczenia w zakresie skapitalizowanej renty, wskazał, iż jest ono rażąco wygórowane, a w zakresie renty na zwiększone potrzeby podał nadto, że nie zostało ono udokumentowane, podnosząc, iż wypłaca z tego tytułu powódce rentę miesięczną w wysokości 200 zł. Wskazał także, że żądanie w zakresie skapitalizowanej renty wyrównawczej nie jest poparte żadnym dowodem. Wnosząc o oddalenie ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość wskazał, że zakres szkody osobowej powódki nie uległ zmianie od 19 lat, a powódka nie wymaga całodobowej opieki, jest samodzielna i zdolna do egzystencji, a wymaga jedynie wsparcia emocjonalnego i ewentualnej kontroli. W zakresie żądania zwrotu kosztów pobytu poszkodowanej na turnusie rehabilitacyjnym wskazał, że oferowano na nim zabiegi niemające żadnego związku z urazami i obrażeniami

powódki, jakich doznała w wypadku. Niezależnie od powyższego pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut wyczerpania się sumy gwarancyjnej.

W wyniku rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z 6 grudnia 2022 r., w szczególności: zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 827.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od następujących kwot: 545.000 zł od dnia 5 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; 282.000 zł od dnia 11 lutego 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt 1); zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania kwotę 1.878 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2005 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt 2); zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem renty na zwiększone potrzeby, ponad wypłacaną dobrowolnie przez pozwanego kwotę 200 zł miesięcznie, kwotę 1.310,58 zł miesięcznie, płatne z góry, do 10 - tego dnia każdego miesiąca, za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 stycznia 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty od dnia następnego po opóźnieniu do dnia zapłaty (pkt 3); zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem renty na zwiększone potrzeby, ponad wypłacaną dobrowolnie przez pozwanego kwotę 200 zł miesięcznie, kwotę 3.320,58 zł miesięcznie, płatne z góry, do 10 - tego dnia każdego miesiąca, za okres od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty od dnia następnego po opóźnieniu do dnia zapłaty (pkt 4); zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem renty na zwiększone potrzeby, ponad wypłacaną dobrowolnie przez pozwanego kwotę 200 zł miesięcznie, kwotę 1.349,58 zł miesięcznie, płatne z góry, do 10 - tego dnia każdego miesiąca, za okres od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 31 października 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty od dnia następnego po opóźnieniu do dnia zapłaty (pkt 5); zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem renty na zwiększone potrzeby, ponad wypłacaną dobrowolnie przez pozwanego kwotę 200

zł miesięcznie, kwotę 1.286,74 zł miesięcznie, płatne z góry, do 10 - tego dnia każdego miesiąca, za okres od dnia 1 listopada 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty od dnia następnego po opóźnieniu do dnia zapłaty (pkt 6); zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem renty na przyszłość na zwiększone potrzeby, ponad wypłacaną dobrowolnie przez pozwanego kwotę 200 zł miesięcznie, kwotę 1.138,74 zł miesięcznie, płatne z góry, do 10 - tego dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 stycznia 2022 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat renty od dnia następnego po opóźnieniu do dnia zapłaty (pkt 7); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 60.696,60 zł tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 lipca 2010 r. do 31 stycznia 2015 r. z ustawowymi odsetkami od wyszczególnionych w sentencji rozstrzygnięcia kwot (pkt 8); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 14.416,38 tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 lutego 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. z ustawowymi odsetkami od wyszczególnionych w sentencji rozstrzygnięcia kwot (pkt 9); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 13.236,85 zł tytułem skapitalizowanej renty o charakterze wyrównawczym za okres od 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 stycznia 2015 r. z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 10 lutego 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt 10); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 46.358,20 zł tytułem skapitalizowanej renty o charakterze wyrównawczym za okres od dnia 1 lutego 2015 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. wraz z ustawowymi odsetkami od wyszczególnionych w sentencji rozstrzygnięcia kwot (pkt 11); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 536,67 zł tytułem renty miesięcznej na przyszłość o charakterze wyrównawczym, począwszy od 1 stycznia 2021 r., płatne do dnia 10 - go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat od dnia następnego po opóźnieniu do dnia zapłaty (pkt 12); ustalił, iż górna granica odpowiedzialności P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. względem powódki za skutki wypadku z dnia 20 lutego 1996 r. odpowiada kwocie 9.785.943 zł (pkt 13); ustalił, że pozwany będzie

ponosił odpowiedzialność wobec powódki za skutki wypadku z 20 lutego 1996 r., które mogą ujawnić się u powódki w przyszłości (pkt 14); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 15); umorzył postępowanie w zakresie dookreślonych w sentencji wyroku kwot.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Poznaniu wniosły obie strony. Powódka zaskarżyła wyrok w zakresie obejmującym część oddalającą powództwo w zakresie sprecyzowanym apelacją, wnosząc jednocześnie o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego dalszych 41.283 zł tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 lutego 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w sposób zakreślony precyzyjnie w apelacji, zarzucając jednocześnie naruszenie wyszczególnionych przepisów postępowania oraz przepisów prawa materialnego. We wnioskach apelacji powódka domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego kwot sprecyzowanych w treści apelacji.

Pozwany P. S.A. w W. zaskarżył wyrok w części dotyczącej zadośćuczynienia oraz odsetek w zakresie i wysokości szczegółowo dookreślonych w żądaniach apelacji, precyzując jednocześnie, że zaskarżonemu wyrokowi zarzuca naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 445 § 1 k.c. przez jego błędne zastosowanie, polegające na zasądzeniu na rzecz A. O. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości rażąco wykraczającej poza ustalony rozmiar krzywdy oraz art. 361 § 2 k.c. i art. 481 § 1 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie odsetek ustawowych oraz odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia od zasądzonych zadośćuczynienia, odszkodowania i rent od dat wcześniejszych niż 6 grudnia 2022 r., to jest co najwyżej od daty zamknięcia rozprawy i wydania wyroku jako stanowiącego podstawę ustalenia odszkodowania uwzględniającego „siłę nabywczą pieniądza z obecnej chwili”. Na tej podstawie skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa co do sumy 400.000 zł z tytułu zadośćuczynienia wraz z zasądzonymi odsetkami oraz w zakresie 447.869,52 zł z tytułu odsetek ustawowych od zasądzonych wyrokiem w pkt 1 do 12 wyroku liczonych do 6 grudnia 2022r. i poprzez zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie liczonych od niezaskarżonej sumy zadośćuczynienia 427.000 zł i pozostałych ustalonych wyrokiem od 6 grudnia

2022r. do dnia zapłaty, jednocześnie prostując omyłkę w wyliczeniu zaskarżonych odsetek.

Obie strony wzajemnie wniosły o oddalenie apelacji przeciwnika procesowego.

Rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 12 marca 2025 r. oddalił apelacje obu stron. W ocenie Sądu II instancji apelacja powódki, jak i apelacja pozwanego nie zasługiwały na uwzględnienie. Odnosnie do apelacji pozwanego Sąd Apelacyjny stwierdził, że P. S.A. zakwestionował wysokość zadośćuczynienia zasądzonego od niego na rzecz powódki ponad kwotę 427.000 zł. Do rozważenia przez Sąd Apelacyjny pozostało więc ustalenie czy istotnie zasądzona tytułem zadośćuczynienia kwota jest nadmierna, a w tym względzie Sąd odwoławczy nie podzielił argumentacji pozwanego. Sąd odwoławczy podkreślił, że w sprawach o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, jak między innymi uznał Sąd I instancji, zadośćuczynienie należne powódce winno wynosić 1.000.000 po odliczeniu zwaloryzowanej kwoty wypłaconej jej przez pozwanego tj. około 130.000 zł. Brak było, w efekcie, podstaw do przyjęcia, że ustalone zadośćuczynienie jest rażąco wygórowane, a wyłącznie ta okoliczność mogłaby spowodować korektę jego wysokości. Nie znalazł także uzasadnienia zarzut pozwanego, iż odsetki za opóźnienie od zasądzonych świadczeń powinny być zasądzone od dnia 6 grudnia 2022 r. tj. od dnia zamknięcia rozprawy. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko, że odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należne są pokrzywdzonemu po upływie terminu spełnienia świadczenia wyznaczonego wezwaniem dłużnika przez wierzyciela do wykonania, przy czym Sąd I instancji w odniesieniu do każdego z zasądzonych roszczeń szczegółowo uzasadnił datę wymagalności odsetek za opóźnienie.

Pozwany – P. S.A. w W., skargą kasacyjną zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 12 marca 2025 r. w części, to jest w pkt 1) w zakresie oddalenia apelacji P. SA w części dotyczącej odsetek od zasądzonego od pozwanego na rzecz powódki wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z 6 grudnia 2022 r., zadośćuczynienia w kwocie 827000 zł, tj.: odsetek ustawowych od kwoty 545 000 zł od dnia 5 sierpnia do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 6 grudnia 2022 r.; odsetek

ustawowych od kwoty 282 000 zł od dnia 11 lutego 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 6 grudnia 2022 r.; w pkt 2) w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargę kasacyjną – P. S.A. w W. - oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest: art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. oraz w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (u.o.u.o.), polegającym na ich błędnym zastosowaniu, to znaczy błędnym ustaleniu terminu, od którego należy naliczać odsetki ustawowe od zadośćuczynienia w kwocie 545 000 zł od dnia 5 sierpnia 2013 r., tj. terminu spełnienia świadczenia wyznaczonego wezwaniem dłużnika przez wierzyciela oraz w kwocie 282 000 zł od dnia 11 lutego 2015 r., tj. od dnia następnego po wytoczeniu powództwa, zamiast od dnia 7 grudnia 2022 r., czyli od dnia następnego od daty wydania przez sąd I instancji wyroku w niniejszej sprawie.

Skarżący wniósł o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na okoliczność jej oczywistej zasadności (art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), to znaczy ze względu na oczywiste naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c., oraz w zw. z art. 14 ust. 1 u.o.u.o., gdyż w realiach stanu faktycznego sprawy Sąd II instancji błędnie określił datę początkową naliczania odsetek ustawowych od zadośćuczynienia w kwocie 545 000 zł od dnia 5 sierpnia 2013 r. (od dnia wezwania pozwanego do zapłaty), a od kwoty 282 000 zł od dnia 11 lutego 2015 r. (od dnia następnego po wytoczeniu powództwa) zamiast od dnia 7 grudnia 2022 r., czyli od dnia następnego od daty wydania przez sąd I instancji wyroku i w niniejszej sprawie. Zdaniem skarżącego, który nawiązując do okoliczności stanu faktycznego, wskazał, że w dacie przeprowadzenia przez pozwanego postępowania likwidacyjnego nie było możliwości określenia zakresu krzywdy powódki, a stało się to możliwe dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego przez Sąd I instancji. Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy uzasadniały zatem zasądzenie odsetek od zadośćuczynienia dopiero od dnia następnego po dniu wydania wyroku przez Sąd I instancji. W dalszej kolejności skarżący powołał wybrane orzeczenia

Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, w konkluzjach stwierdzając, że Sąd Apelacyjny w Poznaniu nieprawidłowo zasądził odsetki od zadośćuczynienia od dnia wezwania do zapłaty zamiast od dnia następnego po dniu wydania wyroku przed Sąd I instancji, co w ocenie pozwanego – P. S.A., czyniło jego skargę kasacyjną oczywiście uzasadnioną.

W odpowiedzi na skargę powódka domagała się wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej - kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z podatkiem 23% VAT oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty; w przypadku zaś przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania domagała się oddalenia skargi oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej - kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z podatkiem 23% VAT oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności

kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Należy nadmienić, że w aktualnym orzecznictwie, w kwestii daty początkowej naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie od świadczenia z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę, akceptuje się judykaty, według których roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia staje się wymagalne niezwłocznie po wezwaniu przez uprawnionego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1970 r., II PR 257/70, OSNCP 1971, nr 6, poz. 103), przy czym zaznacza się, że zasada przewidziana w art. 363 § 2 k.c. nie wyłącza ustalenia w konkretnym

wypadku odszkodowania według cen z daty, w którym powinno być spełnione, i zasądzenia go wraz z odsetkami od tego dnia (por. wyroki Sądu najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, OSNC 2000, nr 9, poz. 158). W judykaturze zwraca się też uwagę na przypadki, gdy wartość odszkodowania została ustalona według cen z daty wyrokowania, to ustawowe odsetki należą się od tej chwili, czyli od daty wyrokowania (por. wyroki z: dnia 18 stycznia 2018 r., V CSK 142/17, nie publ., z dnia 25 maja 2017 r., II CSK 584/16, nie publ., z dnia 14 października 2016 r., I CSK 685/15, nie publ., z dnia 9 stycznia 2013 r., III CSK 89/12, OSNC-ZD 2013, nr 3, poz. 65, z dnia 7 lipca 2011 r., II CSK 635/10, nie publ., z dnia 17 czerwca 2010 r., I CSK 308/09, nie publ., z dnia 7 maja 2009 r., IV CSK 27/09, nie publ.). Jednak za dominujące należy uznać stanowisko pośrednie, zgodnie z którym, jeżeli zobowiązany do spełnienia świadczenia z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego nie spełnia go w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 k.c., bądź wynikającym z przepisu szczególnego, poszkodowany może żądać zapłaty odsetek ustawowych od dnia opóźnienia poczynawszy od upływu tego terminu, w zakresie w jakim zasądzone na jego rzecz zadośćuczynienie należało mu się już w tym dniu. Jeżeli zaś sąd ustali, że żądane zadośćuczynienie w całości lub w części odpowiada rozmiarowi krzywdy istniejącej dopiero w chwili wyrokowania, uzasadnione jest zasądzenie odsetek od całości lub części tego świadczenia od tej daty (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 243/10, z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 192/12, nie publ., z dnia 3 marca 2017 r., I CSK 213/16, nie publ.).

Skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazał, że poszczególne kwoty, składające się na sumę zadośćuczynienia, od których zostały zasądzone należności odsetkowe, nie odpowiadały istniejącym już w tych datach rozmiarom doznanej przez powódkę krzywdy.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. w zakresie zaś odsetek, opierając się na art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art.

31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 2324). Zasądzone koszty obejmują wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według stawki minimalnej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

Władysław Pawlak

[PG]

[a.ł.]